

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Inlichtingenbijeenkomst Raamovereenkomst Luchtvaart (2)

TenderNed kenmerk: 331485

TED kenmerk: 2022/S 056-146893

23 maart 2022

Agenda

- > Inloop (v.a. 13.30-13.45 uur)
- > Welkom & opening (13.45 uur)
- > Spelregels inlichtingenbijeenkomst
 - Per perceel wordt een korte pitch gegeven
 - Na iedere pitch is er gelegenheid tot stellen van enkele vragen over pitch
- > Introductie & inleiding (13.50 uur door Edgar Keukenmeester)
- > 8 Pitches incl. vragen (13.55-14.55 uur door kernteamleden DGLM)
- > Afsluiting (ca. 15.00 uur)

Doel en spelregels

> **Doel van inlichtingenbijeenkomst;**

- Mondelinge toelichting op de percelen
- Informatie staat ook in de aanbestedingsstukken
- Deze presentatie wordt ook onderdeel van de aanbestedingsstukken (na inlichtingenbijeenkomsten op TenderNed gezet)

> **Niet het Doel van inlichtingenbijeenkomst;**

- Vragen over beoordeling of de aanbestedingsstukken. Deze dienen via de NVI te worden gesteld.

Disclaimer: Alleen als vragen via de NvI zijn beantwoord dan zijn deze van toepassing op de aanbesteding en kunnen hier rechten aan worden ontleend. Tip: maak gebruik van deze mogelijkheid.

Introductie & inleiding voor de pitches

Door Edgar Keukenmeester

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Lot 1: Aviation safety and security

Ties van Zanten

Manager Aviation Safety and Security

23 maart 2022

Context

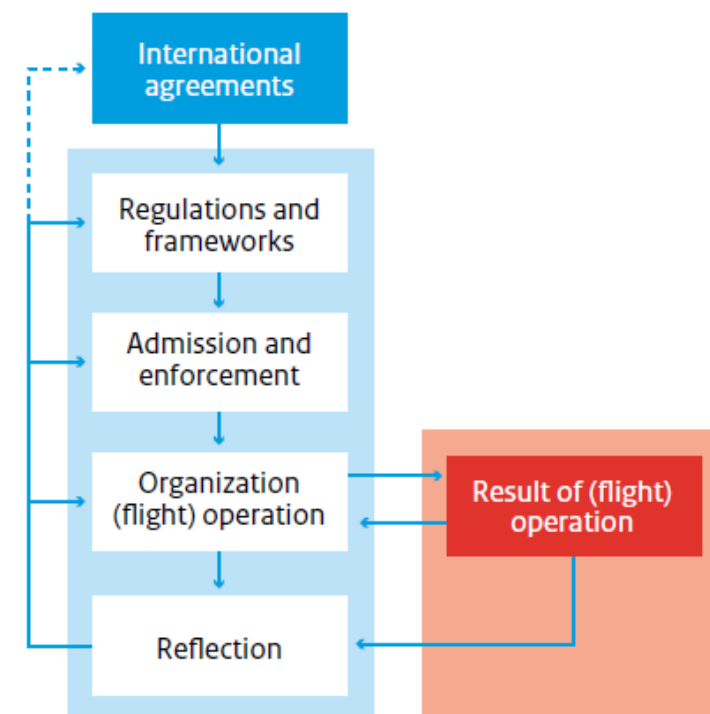
- › Flying is one of the safest ways of transport
- › Policy: *Civil Aviation Policy Memorandum* and *Netherlands Aviation Safety Programme*
- › Intended social impact:
 - Continuous improvement safety and security
 - Strengthen the aviation safety system
 - High level of compliance with international standards
 - Being among the best performing member states

International aviation system

- › Chicago convention requires implementation of ICAO standards
- › Supported by European regulations
- › National organisation, processes and procedures has to be demonstrably compliant
- › Supervised by ICAO and EASA
- › Safety cannot be enforced by legislation and regulations only. This requires a system approach.

Scope lot 1

- › National security
 - E.g. Pandemic preparedness (health)
- › Secured airspace and airports
 - E.g. Conflict zones, cyber security, in-flight security, unruly passengers
- › Aviation safety
 - E.g. Maintaining compliance with international standards, national safety management, reducing risk of bird strikes, safety annexes ICAO
- › Environmental safety
 - E.g. reducing risks in the surrounding of airports

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Perceel 2

Nederland goed verbonden

Door Maarten de Lange

Perceel 2: Nederland goed verbonden

- › *Waarom* wil Nederland internationaal goed bereikbaar zijn?
- › Opdrachten kunnen zijn:
 - Economische analyses (bv. werkgelegenheid, vestigingsklimaat)
 - Welvaartsanalyses (bv. effect van groei of krimp)
 - Netwerkanalyses (bv. internationale benchmarking)

Perceel 2: Nederland goed verbonden

- › *Hoe* wil Nederland internationaal goed bereikbaar zijn?
- › Opdrachten kunnen zijn:
 - Luchtvaartpolitieke vraagstukken (bv. onderbouwing markttoegang)
 - Onderzoek substitutie air-rail
 - Juridische analyses en advies (bv. slotregulering, passagiersrechten)
 - Arbeidsomstandigheden luchtvaartsector
 - Bereikbaarheidsvraagstuk intern Caribisch Nederland
- › Zie perceeltekst 2 voor een uitgebreid overzicht van onze onderwerpen.

Perceel 3: gezonde en aantrekkelijke leefomgeving

Door Dianne Teunissen

23 maart 2022

Leefomgevingskwaliteit

- › Luchtvaartnota 2020-2050: *Verminderen negatieve gezondheidseffecten van luchtvaart voor mens en natuur; met name geluid en stoffen*
- › Vragen vanuit programma Leefomgevingskwaliteit;
 - Generieke beleidsontwikkeling geluid, emissies en ruimtelijke kwaliteit
 - Specifiek aandacht voor individuele bescherming ('basisleefkwaliteit')
- › Luchthavenspecifieke vragen vanuit verschillende afdelingen en projecten
- › Advisering in het kader van (bevoegd gezag rol) MER

Expertise

- Brede expertise vereist:
 - Geluidbelasting, geluidhinder, emissies (stifstof, (ultra) fijnstof, zeer zorgwekkende stoffen), externe veiligheid
 - Ook: ruimtelijk beleid, leefomgevingsbeleid, mitigerende maatregelen zoals isolatie, gezondheid
- Technische vakkennis bijv. t.a.v. berekeningen
- Advies t.b.v. beleidsontwikkeling, scenario- en effect studies, mer en vergunningen proces
- Samenspel tussen verschillende facetten en omgevingsfactoren

Aandachtspunt

- › Veel politieke en maatschappelijke aandacht voor negatieve gezondheidseffecten luchtvaart
- › Berekeningen, onderzoeken ter discussie
- › Regelmatig behoefte aan contra-expertise
- › Contra-expertise door andere partij uit te voeren dan degene die oorspronkelijke opdracht heeft uitgevoerd, onder raamovereenkomst of in opdracht van initiatiefnemer MER

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

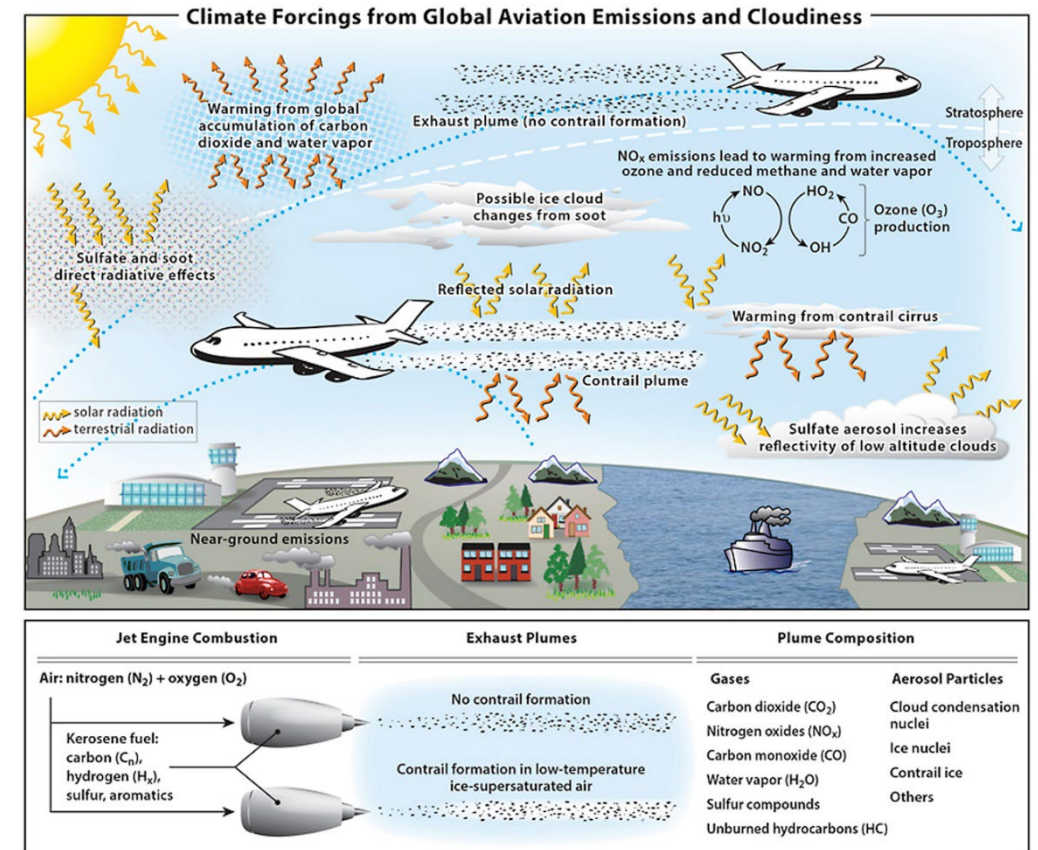
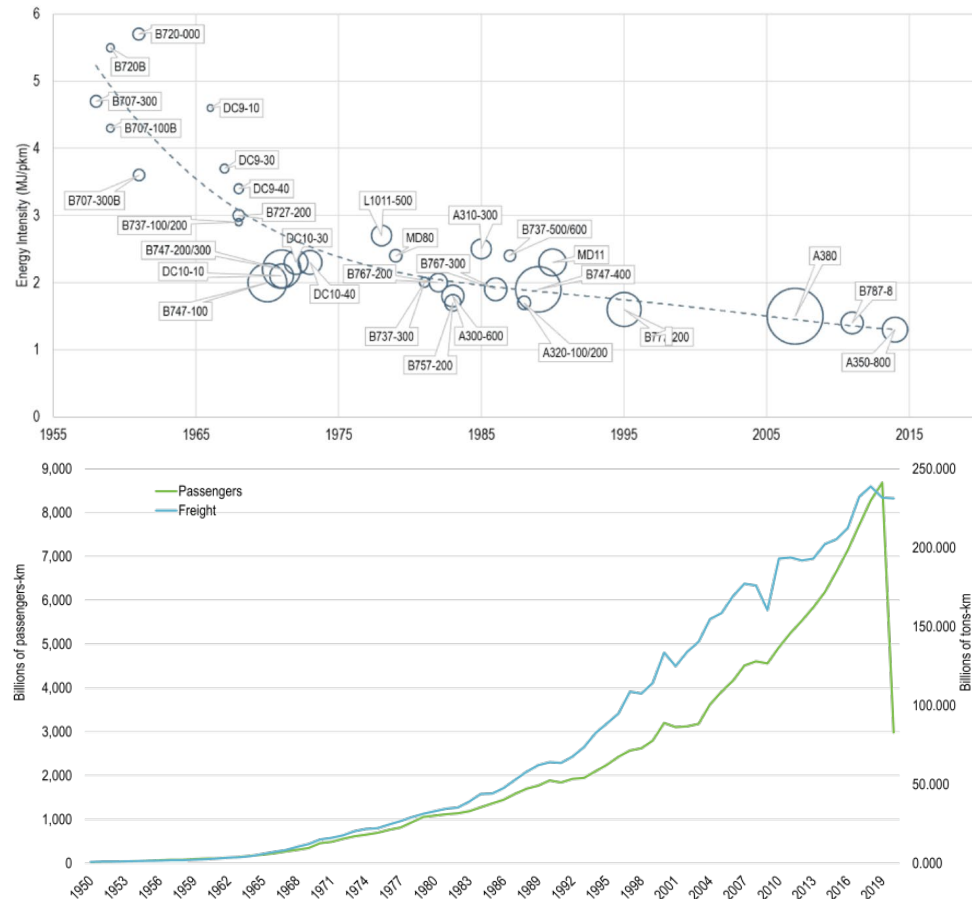
Lot 4: Sustainable Aviation

Door Jesper van Manen

23 maart 2022

Sustainable aviation – why?

CO₂ emissions ceiling: ensuring “that” the targets are met

CO₂ reduction targets: the “what?”

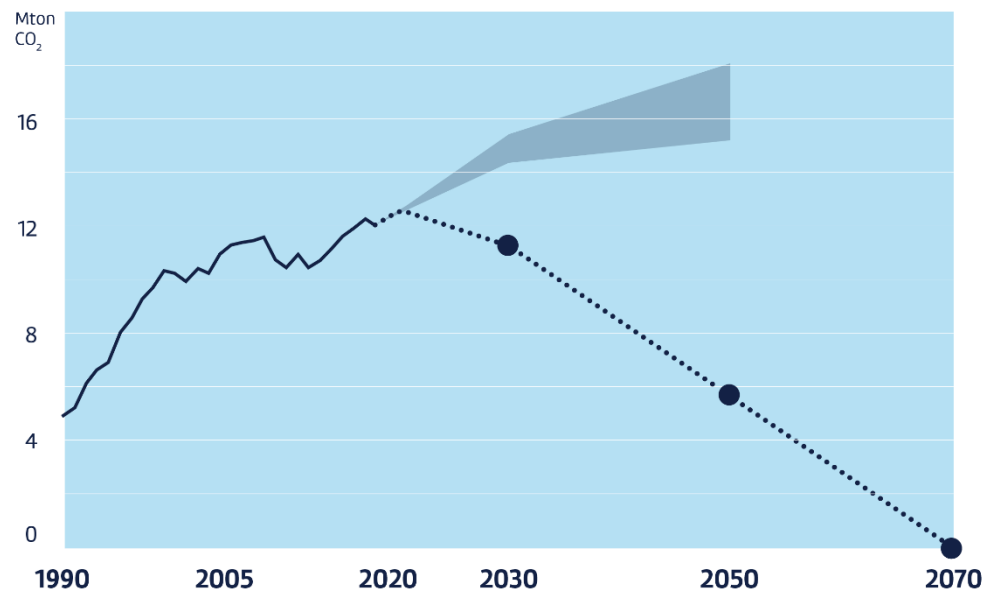
CO₂ emissions of international aviation from the Netherlands*

2030: at or below 2005 levels (~11 mton)

2050: at least 50% reduction compared to 2005

2070: zero

* in-sector reduction, excluding offsetting

23 maart 2022

Policy measures: the “how?”

Direct effects
within aviation

1

Direct effects
outside of
aviation

2

Uncertain
indirect effects

3

Sustainable flights

- SAF
- Technological innovation

Offsetting

- EU ETS
- CORSIA

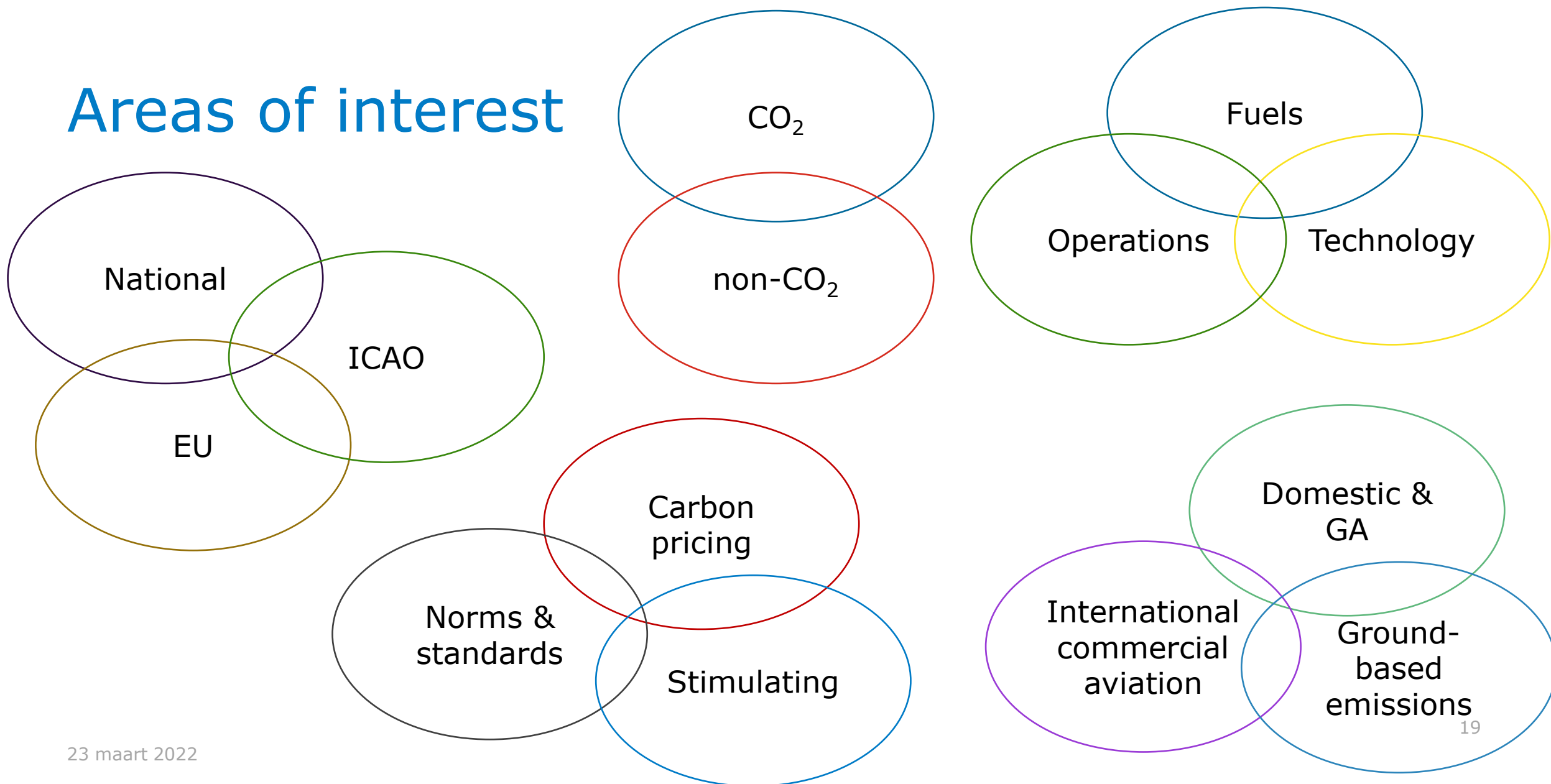
Stimulating alternatives

- Behavioural change
- Substitution by trains
- Taxation

Contribution to CO₂ reductions and energy transition

Areas of interest

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Perceel 5

Integrale mobiliteitsbenadering
en capaciteit

Door Ben Schute

Perceel 5: Luchthavenontwikkeling en luchtruim

- › Is een breed perceel dat alle facetten van luchthavenontwikkeling zowel Schiphol en regionale luchthavens als de governance, inrichting, beheer en benutting van het luchtruim omvat.
- › Voorbeelden van opdrachten die in het kader van dit perceel kunnen worden uitgevraagd;
 - Roadmap strategische visie Schiphol
 - Roadmap samenwerking luchthavens
 - Analyses naar mogelijkheden vlootvernieuwing en betekenis voor geluidbelasting
 - Luchthaveninrichting
 - Luchthavenkeuzegedrag
 - Landzijdige bereikbaarheid (weg, spoor, regionaal OV, fiets)
 - Analyses t.b.v. integrale aanpak lagere luchtruim en obstakelbeleid Ontwerpen ten behoeve van verplaatsing van oefengebieden voor landingen
 - Governance vraagstukken
 - (Beleids) evaluaties van regelgeving (RBML)
 - Analyses m.b.t. Air Space Management en Flexibel Use of Airspace
 - Route ontwerpen en omgevings- en participatieaspecten.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Perceel 6

Innovatie en onbemande
luchtvaart *(nieuw)*

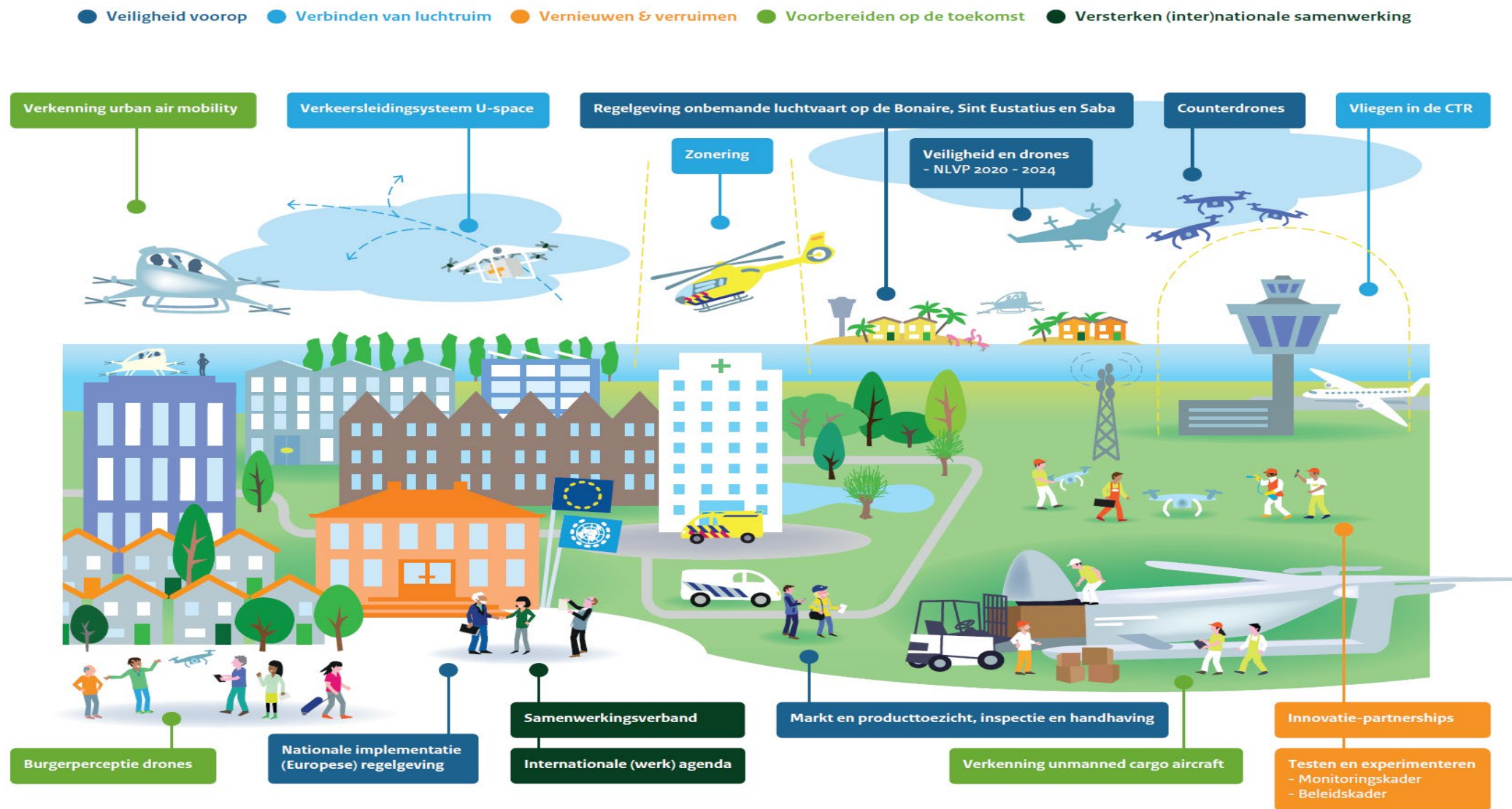
Door Goriska van Cooten

Beschrijving en Context

- › In Luchtvaartnota staat dat IenW onbemande luchtvaartuigen de ruimte wil geven en vernieuwende technologie en diensten mogelijk wil maken.
- › Dat moet wel veilig gebeuren. Daarom komt er een nieuw verkeersleidingsysteem (u-space) voor onbemande luchtvaartuigen.
- › Luchtvaart staat niet los van andere vormen van mobiliteit. Nieuwe aanbieders van mobiliteit en online platforms zullen ontstaan die mobiliteit in de lucht als dienstverlening aanbieden. In korte tijd zullen zij een belangrijke rol krijgen in de luchtvaartsector.
- › Innovatie biedt kansen voor de Nederlandse (luchtvaart) industrie en de werkgelegenheid
- › Rijksoverheid zet zich in voor het versterken van het internationale innovatie-ecosysteem. Onderdeel van de strategie is ruimte bieden voor experimenten met nieuwe vervoersvormen. In die ontwikkeling spelen Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen een belangrijke rol.
- › Naast het inpassen van nieuwe luchtvaartuigen wacht de sector ook een forse uitdaging om schoner en stiller te worden. Dat kan bijvoorbeeld door duurzame brandstoffen bij te mengen en door (hybride) elektrisch te vliegen.

Werkprogramma - 2023

Aandachtspunten

- › Luchtvaart staat niet los van **andere vormen van mobiliteit**.
- › In die ontwikkeling spelen Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen een belangrijke rol. Zeker op gebieden waar nog **niet veel gevestigde partijen** aanwezig zijn zoals hybride elektrisch vliegen, onbemande luchtvaart en duurzame brandstoffen ligt ruimte voor nieuwe partijen (**innovators**).
- › Dit perceel heeft ook betrekking op het **vormgeven van een slim en effectief proces** om kwantitatieve en kwalitatieve informatie te vergaren en te vertalen naar ruimtelijk fysieke implicaties ten behoeve van voorbereiding bestuurlijke besluitvorming.

Perceel 7: Blauw voor beleid *op realisatie gerichte regie*

Door Dennis Kappé / Edgar Keukenmeester

Blauw voor beleid

Binnen de afdelingen en programma's van directie Luchtvaart worden de opgaven in samenhang en afstemming op beheerste wijze uitgevoerd. Binnen de randvoorwaarden van tijd, geld en kwaliteit en met oog op risicobeheersing levert dit beslisinformatie voor een zorgvuldige en effectieve besluitvormingsstrategie.

De beleidsondersteunende dienstverlening die in dit perceel gevraagd wordt gaat over:

- project- en programmabeheersing en alles wat daarmee te maken heeft
- ondersteuning bij de afdelingen
- in een politiek en publiek gevoelige omgeving
- binnen het luchtvaartdomein

Ondersteuning en expertise

In dit perceel kunnen volgende **ondersteunende rollen** worden uitgevraagd:

- Projectmanagers
- Projectbeheersers
- Projectondersteuners
- Projectsecretarissen
- Procesbegeleiders
- Planners, etc.

En de volgende **expertise**:

- Mijlpaalsturing en planningsmanagement
- Scopebeheer
- Kwaliteitsmanagement
- Documentmanagement
- Risicomanagement, etc.

Aandachtspunt

Ervaring in het luchtvaartdomein is hier belangrijk omdat begrip van de opgaven niet de kwaliteit van de beheersing bepaalt, maar wel het succes van de beheersing. Oftewel, de context van hoge tijdsdruk in een politiek en publiek gevoelig domein is bijzonder bepalend voor de wijze van projectbeheersing.

Perceel 8 Omgevingsmanagement

Door Carolien van Balen-Peeters

23 maart 2022

Ambitie IenW en directie Luchtvaart

- › *"We werken en denken vanuit de (maatschappelijke) opgave in het licht van de transitie slimme en groene mobiliteit, klimaatadaptatie en circulaire economie. Daarbij werken we van buiten naar binnen, transparant en zetten de burger/het bedrijf centraal. Vanaf het begin van de opgave wordt ook structureel over participatie nagedacht."*
- › *"We willen een overheid zijn die transparant is en in interactie met stakeholders (burgers en bedrijven) opereert."*
- › Omarming Basis Participatiekwaliteit Luchtvaart met 8 succesfactoren
- › Toepassing bij programma's en beleidsafdelingen binnen directie Luchtvaart

Doelen & interne organisatie

Doelen

- › Integrale afweging van beleidskeuzes: zorgvuldige belangenafweging en draagvlak
- › Transparante, navolgbare en betrouwbare overheid
- › Helder en eenduidig verhaal naar buiten

Interne organisatie

- › Vaste omgevingsmanagers zowel bij beleid als bij programma's
- › Pool van flexibel in te zetten omgevingsadviseurs

Einde

Inlichtingenbijeenkomst

Dank voor jullie komst!

Volgende stap in EU-aanbesteding:

Nota van Inlichtingen 1 en 2: van 29-3 t/m
22-4